Този текст служи само за информационни цели и няма правно действие. Институциите на Съюза не носят отговорност за неговото съдържание. Автентичните версии на съответните актове, включително техните преамбюли, са версиите, публикувани в Официален вестник на Европейския съюз и налични в EUR-Lex. Тези официални текстове са пряко достъпни чрез връзките, публикувани в настоящия документ

►B

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2016/1104 НА СЪВЕТА

от 24 юни 2016 година

за изпълнение на засиленото сътрудничество в областта на компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на решения в областта на имуществените последици на регистрираните партньорства

(ОВ L 183, 8.7.2016 г., стр. 30)

Поправен със:

►C1 Поправка, ОВ L 113, 29.4.2017 г., стр. 62 (2016/1104)

▼B

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2016/1104 НА СЪВЕТА

от 24 юни 2016 година

за изпълнение на засиленото сътрудничество в областта на компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на решения в областта на имуществените последици на регистрираните партньорства

ГЛАВА I

ОБХВАТ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Член 1

Приложно поле

1. Настоящият регламент урежда имуществените последици на регистрираните партньорства.

Той не се прилага към данъчни, митнически или административни въпроси.

2. От обхвата на настоящия регламент са изключени:

а) дееспособността на партньорите,

б) съществуването, действителността или признаването на регистрирано партньорство,

в) задълженията за издръжка,

г) наследяването на починал партньор,

д) социалното осигуряване,

е) правото на прехвърляне или на адаптиране между партньорите в случай на прекратяване или анулиране на регистрираното партньорство на права на пенсиониране или на пенсия за инвалидност, придобити по време на регистрираното партньорство и които не са били източник на доход от пенсии по време на регистрираното партньорство,

ж) видът на вещните права, свързани с дадено имущество, и

з) вписването в регистър на права върху недвижима или движима собственост, включително правните изисквания за такова вписване, както и последиците от вписването или невписването на такива права в регистър.

Член 2

Компетентност по въпросите на имуществените последици на регистрираните партньорства в държавите членки

Настоящият регламент не засяга компетентността на органите на държавите членки да разглеждат въпроси от областта на имуществените последици на регистрираните партньорства.

▼B

Член 3

Определения

1. За целите на настоящия регламент:

а) „регистрирано партньорство“ означава режима, на който се подчинява съжителството между две лица, който е предвиден от закона, чиято регистрация е задължителна по силата на закона и който изпълнява наложените от този закон правни изисквания за създаването му;

б) „имуществени последици на регистрирано партньорство“ означава съвкупността от правила, свързани с имуществените отношения на партньорите, помежду им и в отношенията им с трети лица, които произтичат от правоотношението, създадено с регистрирането на партньорството или неговото прекратяване;

в) „споразумение за имуществени отношения между партньори“ означава всяко споразумение, с което партньорите или бъдещите партньори уреждат имуществените последици на тяхното регистрирано партньорство;

г) „автентичен акт“ означава документ в областта на имуществените последици на регистрирано партньорство, който е формално съставен или вписан като автентичен акт в държава членка и чиято автентичност:

i) се отнася до подписа и съдържанието на автентичния акт, и

ii) е установена от публичен орган или всеки друг орган, оправомощен за това от държавата членка по произход;

д) „решение“ означава всяко решение в областта на имуществените последици на регистрирано партньорство, постановено от съд на държава членка, независимо от наименованието на решението, включително решение на съдебен служител относно определянето на разходите или разноските;

е) „съдебна спогодба“ означава споразумение в областта на имуществените последици на регистрирано партньорство, одобрено от съд или сключено пред съд в хода на дадено производство;

ж) „държава членка по произход“ означава държавата членка, в която е постановено решението, съставен е автентичният акт или е одобрена, или е сключена съдебната спогодба;

з) „държава членка на изпълнението“ означава държавата членка, в която се иска признаване и/или изпълнение на решението, на автентичния акт или на съдебната спогодба.

2. За целите на настоящия регламент „съд“ означава всеки съдебен орган и всички други органи и правни специалисти, компетентни по въпросите на имуществените последици на регистрирани партньорства, които упражняват съдебни функции, или действат чрез делегиране на правомощия от страна на съдебен орган, или действат под контрола на съдебен орган, при условие че тези други органи и правни специалисти предоставят гаранции за своята безпристрастност и за правото на всички страни да бъдат изслушвани и при условие че решенията, които постановяват съгласно правото на държавата членка, в която действат:

а) могат да бъдат обжалвани пред съдебен орган или да бъдат преразглеждани от такъв орган; и

б) имат сходна сила и последици като решение на съдебен орган по същия въпрос.

▼B

Държавите членки изпращат уведомление до Комисията относно другите органи и правни специалисти, посочени в първа алинея, в съответствие с член 64.

ГЛАВА II

КОМПЕТЕНТНОСТ

Член 4

Компетентност в случай на смърт на един от партньорите

Когато съд на държава членка бъде сезиран по въпроси от областта на наследяването на регистриран партньор по смисъла на Регламент (ЕС) № 650/2012, съдилищата на тази държава са компетентни да се произнасят по въпроси относно имуществените последици на регистрираното партньорство, възникнали във връзка с този наследствен казус.

Член 5

Компетентност в случаи на прекратяване или анулиране

1. Когато съд на държава членка бъде сезиран да се произнесе по прекратяването или анулирането на регистрирано партньорство, съдилищата на тази държава са компетентни да се произнасят относно имуществените последици на регистрираното партньорство, произтичащи от прекратяването или анулирането, когато партньорите са съгласни за това.

2. Ако споразумението, посочено в параграф 1 от настоящия член, е сключено преди съдът да бъде сезиран да се произнесе по въпроси на имуществените последици на регистрираното партньорство, споразумението съответства на изискванията на член 7.

Член 6

Компетентност в други случаи

Когато никой съд на държава членка не е компетентен съгласно член 4 или член 5 или в случаите, различни от предвидените в посочените членове, компетентността да се произнася по имуществените последици на регистрираното партньорство принадлежи на съдилищата на държавата членка:

а) на чиято територия партньорите имат обичайно местопребиваване към момента на сезиране на съда, или, ако това не е изпълнено,

б) на чиято територия партньорите са имали последното обичайно местопребиваване, ако единият от тях все още живее там към момента на сезиране на съда, или, ако това не е изпълнено,

в) на чиято територия ответникът има обичайно местопребиваване към момента на сезиране на съда или, ако това не е изпълнено,

г) по еднаквото гражданство на партньорите към момента на сезиране на съда, или, ако това не е изпълнено,

▼B

д) по силата на чието право е създадено регистрираното партньорство.

Член 7

Избор на съд

1. При случаите, които попадат в обхвата на член 6, страните могат да се споразумеят съдилищата на държавата членка, чието право е приложимо съгласно член 22 или член 26, параграф 1, или съдилищата на държавата членка, съгласно чието право е създадено регистрираното партньорство, да имат изключителна компетентност да се произнасят по въпроси, свързани с режима на имуществени отношения на регистрираното им партньорство.

2. Споразумението, посочено в параграф 1, се представя в писмена форма, с отбелязана дата и подписано от страните. Всяко съобщаване по електронен път, което осигурява траен запис на споразумението, се счита за равностойно на „писмена форма“.

Член 8

Компетентност, основана на явяването на ответника

1. Извън компетентността, която произтича от други разпоредби на настоящия регламент, компетентен е този съд на държава членка, чието право е приложимо съгласно член 22 или член 26, параграф 1, и пред който се яви ответникът. Това правило не се прилага, когато ответникът се явява, за да оспори компетентността, или в случаите, попадащи в обхвата на член 4.

2. Преди да приеме компетентност съгласно параграф 1, съдът се уверява, че ответникът е информиран за правото си да оспори компетентността, както и за последиците от явяването или неявяването си.

Член 9

Алтернативна компетентност

1. Ако съд на държава членка, който е компетентен съгласно членове 4 и 5 или член 6, букви а), б), в) или г), счете, че неговото право не предвижда правния институт на регистрираното партньорство, той може да се откаже от компетентност. Ако съдът реши да се откаже от компетентност, той прави това незабавно.

2. Когато съд, посочен в параграф 1 от настоящия член, се откаже от компетентност и когато страните в производството се споразумеят да възложат компетентност на съдилищата на всяка друга държава членка в съответствие с член 7, компетентни да се произнасят по въпроси, свързани с имуществените последици на регистрираното партньорство, са съдилищата на тази държава членка.

В останалите случаи компетентни да се произнасят по имуществените последици на регистрираното партньорство са съдилищата на всяка друга държава членка съгласно член 6 или 8.

▼B

3. Настоящият член не се прилага, когато страните са получили прекратяване или анулиране на регистрирано партньорство, които могат да бъдат признати в държавата членка на сезирания съд.

Член 10

Субсидиарна компетентност

Ако нито един съд на държава членка не е компетентен съгласно член 4, 5, 6, 7 или 8 или когато всички съдилища по член 9 са обявили, че се отказват от компетентност, и нито един съд на държава членка не е компетентен съгласно член 6, буква д), член 7 или 8, съдилищата на държава членка са компетентни, доколкото недвижимото имущество на единия или на двамата партньори се намира на територията на тази държава членка, но в такъв случай сезираният съд е компетентен да се произнесе само относно това недвижимо имущество.

Член 11

Forum necessitatis

Ако нито един съд на държава членка не е компетентен съгласно член 4, 5, 6, 7, 8 или 10 или когато всички съдилища съгласно член 9 са обявили, че се отказват от компетентност, и нито един съд на държава членка не е компетентен съгласно член 6, буква д), или член 7, 8 или 10, съдилищата на държава членка могат по изключение да се произнесат относно имуществените последици на регистрирано партньорство, ако производството не може да се образува или проведе в рамките на разумното или не е възможно в трета държава, с която случаят е тясно свързан.

Случаят трябва да е свързан в достатъчна степен с държавата членка на сезирания съд.

Член 12

Насрещни искове

Съдът, в който се води производството на основание член 4, 5, 6, 7, 8, 10 или 11, е компетентен също така да разглежда насрещни искове, доколкото те попадат в обхвата на настоящия регламент.

Член 13

Ограниченост на производството

1. Когато имуществото на починалия, чието наследяване попада в обхвата на Регламент (ЕС) № 650/2012, включва активи, намиращи се в трета държава, съдът, сезиран да се произнесе по имуществените последици на регистрираното партньорство, може по искане на една от страните да реши да не се произнася по отношение на един или повече такива активи, ако може да се очаква, че решението му по отношение на тези активи няма да бъде признато и, когато е приложимо, обявено за изпълняемо в тази трета държава.

2. Параграф 1 не засяга правото на страните да ограничат обхвата на производството съгласно правото на държавата членка на сезирания съд.

▼B

Член 14

Сезиране на съд

За целите на настоящата глава съдът се смята за сезиран:

а) към датата на подаване в съда на исковата молба или на равностоен документ, при условие че впоследствие ищецът не е пропуснал да предприеме необходимите действия за уведомяване или връчване на съответните документи на ответника;

б) ако документът трябва да бъде връчен, преди да бъде внесен в съда, към момента на получаването му от отговорната за връчването служба, при условие че впоследствие ищецът не е пропуснал да предприеме необходимите действия за внасянето на документа в съда; или

в) ако производството е образувано служебно от съда към момента, в който съдът взема решение за образуване на производството, или, ако такова решение не е необходимо, към момента на регистрирането на делото от съда.

Член 15

Проверка за компетентност

Когато съд на държава членка бъде сезиран по дело, свързано с имуществените последици на регистрирано партньорство, което не попада в неговата компетентност по силата на настоящия регламент, той служебно се обявява за некомпетентен.

Член 16

Проверка за допустимост

1. Когато ответник, който има обичайно местопребиваване на територията на държава, различна от държавата членка, където е предявен искът, не се яви на делото, компетентният съгласно настоящия регламент съд спира производството, докато не се установи, че ответникът е имал възможност да получи исковата молба или равностоен документ своевременно, за да организира защитата си, или че са били предприети всички необходими мерки за тази цел.

2. Член 19 от Регламент (ЕО) № 1393/2007 на Европейския парламент и на Съвета [1] се прилага вместо параграф 1 от настоящия член, ако исковата молба или равностоен документ трябва да бъдат предадени от една държава членка на друга в изпълнение на въпросния регламент.

3. Ако разпоредбите на Регламент (ЕО) № 1393/2007 са неприложими, се прилага член 15 от Хагската конвенция от 15 ноември 1965 г. за връчване в чужбина на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела, ако исковата молба или равностоен документ трябва да се изпратят в чужбина в изпълнение на тази конвенция.

[1] Регламент (ЕО) № 1393/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 г. относно връчване в държавите-членки на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела (връчване на документи) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1348/2000 на Съвета (ОВ L 324, 10.12.2007 г., стр. 79).

▼B

Член 17

Висящ процес

1. Когато искове с един и същ предмет, на едно и също основание и между едни и същи страни са предявени в съдилища на различни държави членки, съдът, пред който искът е предявен по-късно, спира служебно производството до установяване на компетентността на първия сезиран съд.

2. По посочените в параграф 1 дела по искане на сезиран със спора съд всеки друг сезиран съд незабавно уведомява първия съд относно датата, на която е бил сезиран.

3. След установяване на компетентността на първия сезиран съд, съдът, пред който е предявен иск по-късно, се отказва от компетентност в полза на първия сезиран съд.

Член 18

Свързани искове

1. Когато свързани искове са висящи пред съдилища на различни държави членки, съдът, пред който искът е предявен по-късно, може да спре производството.

2. Когато искове, посочени в параграф 1, са висящи пред първоинстанционни съдилища, съдът, пред който искът е предявен по-късно, може също да се откаже от компетентност по молба на една от страните, при условие че първият сезиран съд е компетентен по отношение на въпросните искове и правото му допуска тяхното съединяване.

3. За целите на настоящия член исковете се смятат за свързани, когато те се намират в такава тясна връзка помежду си, че е целесъобразно да бъдат разгледани и решени заедно, за да се избегне рискът от противоречащи си решения, постановени в отделни производства.

Член 19

Временни, включително охранителни, мерки

Към съдилищата на държава членка може да се отправи молба за такива временни мерки, включително охранителни мерки, каквито съществуват съгласно нейното право дори ако съгласно настоящия регламент съдилищата на друга държава членка са компетентни по същността на спора.

ГЛАВА III

ПРИЛОЖИМО ПРАВО

Член 20

Всеобщо приложение

Правото, определено като приложимо съгласно настоящия регламент, се прилага дори когато не е право на държава членка.

▼B

Член 21

Единство на приложимото право

Правото, приложимо към имуществените последици на регистрирано партньорство, се прилага за всички активи, които са засегнати от тези последици, независимо от тяхното местонахождение.

Член 22

Избор на приложимо право

1. Партньорите или бъдещите партньори могат да се споразумеят да посочат или променят правото, приложимо към имуществените последици на тяхното регистрирано партньорство, при условие че това право придава имуществени последици на правния институт на регистрираното партньорство и при условие че това право е едно от следните:

а) правото на държавата, в която партньорите или бъдещите партньори, или единият от тях, имат обичайно местопребиваване към момента на сключване на споразумението,

б) правото на държавата, чийто гражданин е един от партньорите или бъдещите партньори към момента на сключване на споразумението, или

в) правото на държавата, по чието право е създадено регистрираното партньорство.

2. Освен ако партньорите не са договорили друго, смяната по време на партньорството на правото, приложимо към режима на имуществените отношения на регистрираното им партньорство, има действие само в бъдеще.

3. Всяка смяна с обратно действие на приложимото право съгласно параграф 2 не засяга по неблагоприятен начин правата на трети лица, произтичащи от това право.

Член 23

Действителност по отношение на формата на споразумението за избор на приложимо право

1. Споразумението, посочено в член 22, се изготвя в писмена форма, с вписване на дата и полагане на подписи от двамата партньори. Всяко съобщаване по електронен път, което осигурява траен запис на споразумението, се счита за равностойно на „писмена форма“.

2. Ако правото на държавата членка, в която двамата партньори имат обичайно местопребиваване към момента на сключване на споразумението, предвижда допълнителни изисквания по отношение на формата за споразуменията за имуществени отношения между партньори, се прилагат тези изисквания.

3. Ако към момента на сключване на споразумението партньорите имат обичайно местопребиваване в различни държави членки и ако съответното право на тези държави предвижда различни изисквания по отношение на формата за споразуменията за имуществени отношения между партньори, споразумението се смята за действително по отношение на формата, ако отговаря на условията, посочени в правото на една от тези държави.

▼B

4. Ако към момента на сключване на споразумението само единият от партньорите има обичайно местопребиваване в държава членка и ако в тази държава се предвиждат допълнителни изисквания по отношение на формата за споразуменията за имуществени отношения между партньори, се прилагат тези изисквания.

Член 24

Съгласие и материалноправна действителност

1. Наличието и действителността на споразумението относно избора на правото или на отделна разпоредба от това споразумение се определят от правото, което би било приложимо съгласно член 22, ако споразумението или разпоредбата биха били действителни.

2. Въпреки това, за да установи, че не е изразил съгласие, всеки един от партньорите може да се позове на правото на държавата, в която има обичайно местопребиваване към момента на сезиране на съда, ако от обстоятелствата е видно, че не е оправдано последиците от неговите действия да се определят в съответствие с правото, определено в параграф 1.

Член 25

Действителност по отношение на формата на споразумение за имуществени отношения между партньори

1. Споразумението за имуществени отношения между партньори се изготвя в писмена форма, с вписана дата и положен подпис от двамата партньори. Всяко съобщаване по електронен път, което осигурява траен запис на споразумението, се счита за равностойно на „писмена форма“.

2. Ако правото на държавата членка, в която двамата партньори имат обичайно местопребиваване към момента на сключване на споразумението, предвижда допълнителни изисквания по отношение на формата за споразуменията за имуществени отношения между партньори, се прилагат тези изисквания.

Ако към момента на сключване на споразумението партньорите имат обичайно местопребиваване в различни държави членки и ако съответното право на тези държави предвижда различни изисквания по отношение на формата за споразуменията за имуществени отношения между партньори, споразумението се смята за действително по отношение на формата, ако отговаря на условията, посочени в правото на една от тези държави.

Ако към момента на сключване на споразумението само единият от партньорите има обичайно местопребиваване в държава членка и ако в тази държава се предвиждат допълнителни изисквания по отношение на формата за споразуменията за имуществени отношения между партньори, се прилагат тези изисквания.

3. Ако правото, приложимо за имуществените последици на регистрираното партньорство предвижда допълнителни изисквания по отношение на формата, се прилагат тези изисквания.

Член 26

Приложимо право при липса на избор от страните

1. При липсата на споразумение за избор на приложимо право съгласно член 22, приложимото право за имуществените последици на регистрираните партньорства е правото на държавата, по силата на чието право е създадено регистрираното партньорство.

▼B

2. По изключение и по молба на някой от партньорите съдебният орган, който е компетентен да се произнася по въпроси, засягащи имуществените последици на регистрираните партньорства, може да реши, че правото на държава, различна от държавата, чието право е приложимо съгласно параграф 1, урежда имуществените последици на регистрираното партньорство, ако това право придава имуществени последици на правния институт на регистрираното партньорство и ако ищецът удостовери, че:

а) последното общо обичайно местопребиваване на партньорите е било в тази друга държава за значително дълъг период от време; и

б) и двамата партньори са разчитали на правото на тази друга държава при организацията и планирането на имуществените си отношения.

Правото на тази друга държава се прилага от момента на създаване на регистрираното партньорство, освен ако някой от партньорите изрази несъгласие. В такъв случай правото на тази друга държава има действие от момента на установяване на последното общо обичайно местопребиваване в тази друга държава.

Прилагането на правото на другата държава не засяга по неблагоприятен начин правата на трети лица, произтичащи от правото, приложимо съгласно параграф 1.

Настоящият параграф не се прилага, когато партньорите са сключили споразумение за имуществени отношения между партньори преди установяването на последното им общо обичайно местопребиваване в тази друга държава.

Член 27

Обхват на приложимото право

Правото, приложимо към имуществените последици на регистрираните партньорства съгласно настоящия регламент, урежда, наред с другото:

а) класификацията на имуществото на единия или двамата партньори в различни категории по време на регистрираното партньорство и след прекратяването му,

б) прехвърлянето на имущество от една категория в друга,

в) отговорността на единия партньор за задължения и дългове на другия партньор,

г) правомощията, правата и задълженията на който и да било от партньорите или на двамата партньори по отношение на имуществото,

д) делбата, разпределянето или осребряването на имущество при прекратяване на регистрираното партньорство,

е) действието на имуществените последици на регистрираните партньорства върху правоотношенията на един от партньорите с трети лица, и

ж) материалноправната действителност на споразумението за имуществени отношения между партньорите.

▼B

Член 28

Противопоставимост на трети лица

1. Независимо от член 27, буква е), правото, приложимо за имуществените последици на регистрирано партньорство между партньорите, не може да бъде противопоставяно от някой от партньорите на трето лице в спор между третото лице и единия или двамата партньори, освен ако това трето лице е знаело или, при полагане на дължимата грижа, е следвало да знае за това право.

2. Счита се, че третото лице знае за правото, което урежда имуществените последици на регистрираното партньорство ако:

а) това право е правото на:

i) държавата, чието право е приложимо към сделката, сключена между един от партньорите и третото лице,

ii) държавата, на чиято територия договарящият партньор и третото лице пребивават обичайно, или

iii) в случаите, засягащи недвижимо имущество, държавата, на чиято територия се намира това имущество;

или

б) всеки от партньорите е изпълнил приложимите изисквания за разкриване или регистриране на имуществените последици на регистрираното партньорство, предвидени в правото на:

i) държавата, чието право е приложимо към сделката, сключена между един от партньорите и третото лице,

ii) държавата, на чиято територия договарящият партньор и третото лице пребивават обичайно, или

iii) в случаите, засягащи недвижимо имущество, държавата, на чиято територия се намира това имущество.

3. Когато по силата на параграф 1 партньорът не може да противопоставя на трето лице правото, приложимо за имуществените последици на регистрирано партньорство, тези имуществени последици спрямо третото лице се уреждат от:

а) правото на държавата, чието право е приложимо към сделката, сключена от един от партньорите и третото лице; или

б) в случаите, засягащи недвижимо имущество или регистрирани активи или права, правото на държавата, на чиято територия се намира това имущество или в която са регистрирани активите или правата.

Член 29

Адаптиране на вещни права

Когато дадено лице се позове на вещно право, което притежава съгласно приложимото към имуществените последици на регистрираното партньорство право, а правото на държавата членка, в която е извършено позоваването, не познава въпросното вещно право, това вещно право, ако е необходимо и доколкото е възможно, се адаптира към най-близкото равностойно вещно право съгласно законодателството на тази държава, като се вземат предвид целите и интересите, преследвани от конкретното вещно право, и свързаните с него последици.

▼B

Член 30

Първостепенни повелителни норми

1. Никоя разпоредба от настоящия регламент не ограничава прилагането на първостепенните повелителни норми на правото на сезирания съд.

2. Първостепенните повелителни норми са норми, чието спазване държавата членка разглежда като решаващо за защита на нейните обществени интереси, като например политическата, социалната или икономическата организация на държавата, доколкото те са приложими към всеки случай, попадащ в обхвата им, независимо от приложимото на друго основание право към имуществените последици на регистрираното партньорство съгласно настоящия регламент.

Член 31

Обществен ред (ordre public)

Прилагането на разпоредба от правото на държава, определено с настоящия регламент, може да бъде отказано само ако то е явно несъвместимо с обществения ред (*ordre public*) на сезирания съд.

Член 32

Изключване на препращането

Прилагането на правото на дадена държава, определено с настоящия регламент, означава прилагане на действащите правни норми на тази държава, различни от нормите на нейното международно частно право.

Член 33

Държави с повече от една правна система — интертериториални стълкновения на закони

1. Когато правото, определено като приложимо от настоящия регламент, е правото на държава, която включва няколко териториални единици, всяка от които има собствен правен режим в областта на имуществените последици на регистрираните партньорства, вътрешните стълкновителни норми на тази държава определят съответната териториална единица, чиито законови правила се прилагат.

2. При липса на такива вътрешни стълкновителни норми:

а) всяко позоваване на правото на държавата, посочено в параграф 1, за целите на определянето на приложимото право съгласно разпоредбите относно обичайното местопребиваване на партньорите се тълкува като позоваване на правото на териториалната единица, в която партньорите имат обичайно местопребиваване;

б) всяко позоваване на правото на държавата, посочено в параграф 1, за целите на определянето на приложимото право съгласно разпоредбите относно гражданството на партньорите се тълкува като позоваване на правото на териториалната единица, с която партньорите са най-тясно свързани;

▼B

в) всяко позоваване на правото на държавата, посочено в параграф 1, за целите на определянето на приложимото право съгласно която и да е друга разпоредба, която използва други елементи като свързващи критерии, се тълкува като позоваване на правото на териториалната единица по местонахождение на съответния елемент.

Член 34

Държави с повече от една правна система — междуличностни стълкновения на закони

По отношение на държава, в която съществуват две или повече правни системи или съвкупност от норми, приложими за различни категории лица в областта на имуществените последици на регистрираните партньорства, всяко позоваване на правото на тази държава се тълкува като отнасящо се за правната система или съвкупността от норми, определени от действащите в тази държава правила. При отсъствие на такива правила се прилага правната система или съвкупност от правила, с която (които) партньорите имат най-тясна връзка.

Член 35

Неприлагане на настоящия регламент към вътрешните стълкновения на закони

Държава членка, в която различни териториални единици имат собствен правен режим в областта на имуществените последици на регистрираните партньорства, не е длъжна да прилага настоящия регламент към стълкновенията на закони, възникнали единствено между правните режими на такива единици.

ГЛАВА IV

ПРИЗНАВАНЕ, ИЗПЪЛНЯЕМОСТ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА РЕШЕНИЯ

Член 36

Признаване

1. Решенията, постановени в държава членка, се признават в другите държави членки, без да се изисква каквато и да е специална процедура.

2. В случай на оспорване всяка заинтересована страна, чието основно искане е признаването на решение, може в съответствие с процедурите, предвидени в членове 44—57, да поиска решението да бъде признато.

3. Ако изходът на дело в съд на държава членка зависи от произнасянето по инцидентно възникнал въпрос за признаване, този съд е компетентен да се произнесе по въпроса.

▼B

Член 37

Основания за непризнаване

Решение не се признава:

а) ако признаването явно противоречи на обществения ред (*ordre public*) на държавата членка, в която се иска признаване;

б) на неявилия се ответник не е връчена исковата молба или равностоен документ своевременно и по начин, който да му позволи да организира защитата си, освен в случай че ответникът не е упражнил правото си да оспори решението, въпреки че е имал възможност да направи това;

в) то противоречи на решение, постановено в производство между същите страни в държавата членка, в която се иска признаване;

г) когато то противоречи на решение, постановено по-рано в друга държава членка или в трета държава между същите страни по спор със същия предмет и на същото основание, при условие че по-рано постановеното решение отговаря на условията, необходими за признаването му в държавата членка, в която се иска признаване.

Член 38

Основни права

Член 37 от настоящия регламент се прилага от съдилищата и други компетентни органи на държавите членки при спазване на основните права и принципи, признати в Хартата, по-специално в член 21 от нея относно принципа на недискриминация.

Член 39

Забрана за преразглеждане на компетентността на съда по произход

1. Компетентността на съдилищата на държавата членка по произход не може да се преразглежда.

2. Критерият за обществен ред (*ordre public*), посочен в член 37, не се прилага към нормите за компетентност, посочени в членове 4—12.

Член 40

Забрана за преразглеждане по същество

При никакви обстоятелства не се допуска преразглеждане по същество на решение, постановено в държава членка.

Член 41

Спиране на производството за признаване

Съдът на държава членка, пред който се иска признаване на решение, постановено в друга държава членка, може да спре производството, ако решението е предмет на обжалване по общия ред в държавата членка по произход.

▼B

Член 42

Изпълняемост

Решенията, постановени в държава членка и подлежащи на изпълнение в нея, са изпълняеми в друга държава членка, когато по искане на заинтересована страна те са били обявени за подлежащи на изпълнение там в съответствие с процедурата, предвидена в членове 44—57.

Член 43

Определяне на местоживеене

За да определи дали за целите на процедурата, предвидена в членове 44—57, дадена страна има местоживеене в държавата членка по изпълнение, сезираният съд прилага вътрешното право на тази държава членка.

Член 44

Териториална компетентност

1. Молбата за декларация за изпълняемост се подава пред съда или пред компетентния орган на държавата членка по изпълнение, за който Комисията е уведомена от тази държава членка в съответствие с член 64.

2. Териториалната компетентност се определя според местоживеенето на страната, срещу която е поискано изпълнението, или според мястото на изпълнението.

Член 45

Процедура

1. Процедурата за подаване на молба се урежда от правото на държавата членка по изпълнение.

2. Молителят не е длъжен да има пощенски адрес или упълномощен представител в държавата членка по изпълнение.

3. Молбата се придружава от следните документи:

а) препис на решението, който отговаря на условията за доказване на неговата достоверност;

б) свидетелство, издадено от съда или компетентния орган на държавата членка по произход, като се използва формулярът, установен в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 67, параграф 2, без да се засяга разпоредбата на член 46.

Член 46

Непредставяне на свидетелство

1. Ако не бъде представено свидетелството, посочено в член 45, параграф 3, буква б), съдът или компетентният орган може да даде срок за представянето му или да приеме равностоен документ или, ако прецени, че разполага с достатъчно информация, да не изиска представянето му.

▼B

2. Ако съдът или компетентният орган го изискват, се представя превод или транслитерация на документите. Преводът се извършва от лице, което притежава правоспособност за извършване на преводи в една от държавите членки.

Член 47

Декларация за изпълняемост

Решението се обявява за подлежащо на изпълнение веднага след приключване на формалностите, установени в член 45 без преразглеждане по член 37. Страната, срещу която е поискано изпълнението, няма право на този етап от производството да прави забележки по молбата.

Член 48

Уведомяване за решението по молбата за декларация за изпълняемост

1. Решението по молбата за декларация за изпълняемост се съобщава незабавно на молителя в съответствие с процедурата, установена от правото на държавата членка на изпълнение.

2. Декларацията за изпълняемост се връчва или съобщава на страната, срещу която е поискано изпълнението, заедно със съдебното решение, ако то все още не ѝ е връчено или съобщено.

Член 49

Обжалване на решението по молбата за декларация за изпълняемост

1. Решението по молбата за декларация за изпълняемост може да се обжалва от всяка от страните.

2. Жалбата се подава в съда, относно който съответната държава членка е уведомила Комисията в съответствие с член 64.

3. Жалбата се разглежда в съответствие с правилата на състезателната процедура.

4. Ако страната, срещу която е поискано изпълнението, не се яви пред съда, сезиран с жалба от молителя, се прилага член 16, дори когато страната, срещу която е поискано изпълнението, няма местоживеене в никоя от държавите членки.

5. Декларацията за изпълняемост може да се обжалва в срок от 30 дни от връчването или съобщаването ѝ. Ако местоживеенето на страната, срещу която е поискано изпълнението, е в държава членка, различна от държавата, в която е издадена декларацията за изпълняемост, срокът за обжалване е 60 дни и започва да тече от датата на връчването или съобщаването лично на лицето или на неговия адрес. Не се допуска удължаване на срока по причина на отдаленост.

▼B

Член 50

Процедура за оспорване на решението, постановено по жалбата

Решението, постановено по жалбата, може да бъде оспорено само съгласно процедурата, относно която съответната държава членка е уведомила Комисията в съответствие с член 64.

Член 51

Отказ или отмяна на декларация за изпълняемост

Съдът, пред който е подадена жалбата по член 49 или член 50, отказва или отменя декларация за изпълняемост само на някое от основанията, посочени в член 37. Съдът постановява решението си незабавно.

Член 52

Спиране на производството

Съдът, пред който е подадена жалбата по член 49 или член 50, по молба на страната, срещу която се иска изпълнение, спира производството, ако изпълнението на решението е спряно в държавата членка по произход поради подадена жалба.

Член 53

Временни, включително охранителни, мерки

1. Когато съдебно решение трябва да бъде признато по силата на настоящата глава, няма пречки молителят да поиска временни, включително охранителни, мерки, в съответствие с правото на държавата членка на изпълнение, без да се изисква декларация за изпълняемост по смисъла на член 47.

2. Декларацията за изпълняемост съдържа по закон правомощие за предприемане на всякакви охранителни мерки.

3. По време на определения в член 49, параграф 5 срок за обжалване на декларацията за изпълняемост и докато се вземе решение по жалбата, спрямо имуществото на страната, срещу която е поискано изпълнението, не могат да се предприемат други мерки за изпълнение, освен охранителни.

Член 54

Частична изпълняемост

1. Когато е постановено решение по няколко точки от иска, а декларацията за изпълняемост не може да бъде издадена за всички, съдът или компетентният орган издава такава за една или няколко от тях.

2. Молителят може да поиска декларацията за изпълняемост да се ограничава до определени части от решението.

▼B

Член 55

Правна помощ

Молител, който в държавата членка по произход се е възползвал от цялостна или частична правна помощ или е бил освободен от разходи или разноски, има право във всички производства за декларация за изпълняемост да се ползва от най-благоприятната правна помощ или най-обхватното освобождаване от разходи и разноски, които се предвиждат съгласно правото на държавата членка на изпълнение.

Член 56

Освобождаване от гаранции, обезпечения или депозити

Не се изисква обезпечение, гаранция или депозит, под каквото и да е название, от страна, подала молба в дадена държава членка за признаване, изпълняемост или изпълнение на решение, постановено в друга държава членка, въз основа на обстоятелството, че лицето е чужд гражданин или че няма местоживеене или местопребиваване в държавата членка по изпълнение.

Член 57

Освобождаване от данъци, налози или такси

При производства за издаване на декларация за изпълняемост в държавата членка по изпълнение не се събират никакви данъци, налози или такси, изчислени въз основа на стойността на иска.

ГЛАВА V

АВТЕНТИЧНИ АКТОВЕ И СЪДЕБНИ СПОРАЗУМЕНИЯ

Член 58

Приемане на автентични актове

1. Автентичните актове, съставени в дадена държава членка, имат същата доказателствена сила в друга държава членка, както в държавата членка по произход, или възможно най-сравнимата сила, при условие че това не противоречи явно на обществения ред (*ordre public*) в засегнатата държава членка.

Лице, което желае да използва автентичен акт в друга държава членка, може да поиска от органа, съставящ автентичния акт в държавата членка по произход, да попълни формуляра, установен в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 67, параграф 2, в който е описано каква доказателствена сила има автентичният акт в държавата членка по произход.

2. Оспорване на автентичността на автентичен акт се прави пред съдилищата на държавата членка по произход и решението по оспорването се взема по силата на правото на тази държава. Оспореният автентичен акт няма никаква доказателствена сила в друга държава членка, докато оспорването е висящо пред компетентния съд.

3. Оспорване на правните актове или правоотношенията, вписани в автентичен акт, се прави пред съдилищата, които са компетентни съгласно настоящия регламент, и решение по оспорването се взема по силата на правото, приложимо съгласно глава III. Оспореният автентичен акт няма никаква доказателствена сила в държава членка, различна от държавата членка по произход, по отношение на предмета на обжалването, докато оспорването е висящо пред компетентния съд.

▼B

4. Ако изходът от производството пред съд на държава членка зависи от произнасянето по инцидентен иск, свързан с правните актове или правоотношенията, вписани в автентичен акт в областта на имуществените последици на регистрираните партньорства, компетентен да се произнесе по този иск е същият съд.

Член 59

Изпълняемост на автентични актове

1. Автентичен акт, който подлежи на изпълнение в държавата членка по произход, се обявява за изпълняем в друга държава членка по молба на заинтересована страна в съответствие с процедурата, предвидена в членове 44—57.

2. За целите на член 45, параграф 3, буква б) органът, който е съставил автентичния акт, издава по молба на заинтересованата страна свидетелство, като използва формуляра, установен в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 67, параграф 2.

3. Съдът, сезиран с жалба съгласно член 49 или член 50, отказва или отменя декларация за изпълняемост само ако изпълнението на автентичния акт явно противоречи на обществения ред (*ordre public*) в държавата членка на изпълнение.

Член 60

Изпълняемост на съдебни спогодби

1. Съдебни спогодби, които подлежат на изпълнение в държавата членка по произход, се обявяват за изпълняеми в друга държава членка по молба на всяка заинтересована страна в съответствие с процедурата, предвидена в членове 44—57.

2. За целите на член 45, параграф 3, буква б) съдът, който е одобрил съдебната спогодба или в който тя е сключена, издава по молба на всяка заинтересована страна свидетелство, като използва формуляра, установен в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 67, параграф 2.

3. Съдът, сезиран с жалба съгласно член 49 или 50, отказва или отменя декларация за изпълняемост само ако изпълнението на съдебната спогодба явно противоречи на обществения ред (*ordre public*) в държавата членка по изпълнение.

ГЛАВА VI

ОБЩИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 61

Легализация и други подобни формалности

Легализация или друг подобен вид формален акт не се изисква за документи, издадени в държава членка съгласно настоящия регламент.

▼B

Член 62

Връзка със съществуващи международни конвенции

1. Настоящият регламент не засяга прилагането на двустранните или многостранните конвенции, по които една или няколко държави членки са страни към момента на приемането на настоящия регламент или на решение съгласно член 331, параграф 1 от ДФЕС и които засягат въпроси, уредени от настоящия регламент, без да се засягат задълженията на държавите членки по силата на член 351 от ДФЕС.

2. Независимо от параграф 1, в отношенията между държавите членки настоящият регламент има предимство пред конвенциите, сключени между тях, доколкото тези конвенции се отнасят до уредени от настоящия регламент въпроси.

Член 63

Информация, която се предоставя на обществеността

С цел предоставяне на информация на обществеността в рамките на Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела държавите членки предоставят на Комисията кратко описание на националните си разпоредби и процедури относно имуществените последици при регистрирани партньорства, включително сведения за вида орган, който е компетентен по въпросите на имуществени последици при регистрирани партньорства, и противопоставимостта на трети лица съгласно член 28.

Държавите членки постоянно актуализират тази информация.

Член 64

Информация относно данните за връзка и процедурите

1. Най-късно до 29 април 2018 г. държавите членки съобщават на Комисията:

а) съдилищата или органите, компетентни да разглеждат молби за декларация за изпълняемост в съответствие с член 44, параграф 1 и да се произнасят по жалби срещу решения по такива молби в съответствие с член 49, параграф 2;

б) процедурите по оспорване на решението, постановено по жалба, посочени в член 50.

Държавите членки уведомяват Комисията за всякакви последващи промени в тази информация.

2. Комисията публикува в *Официален вестник на Европейския съюз* изпратената съгласно параграф 1 информация с изключение на адресите и другите данни за връзка на съдилищата и органите, посочени в параграф 1, буква а).

3. Комисията осигурява публичен достъп до изпратената съгласно параграф 1 информация чрез всички подходящи средства, по-специално чрез Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела.

▼B

Член 65

Изготвяне и последващо изменение на списъка, в който се съдържа информацията, посочена в член 3, параграф 2

1. Въз основа на изпратените от държавите членки уведомления Комисията изготвя списък на другите органи и правните специалисти, посочени в член 3, параграф 2.

2. Държавите членки уведомяват Комисията за всички последващи промени в информацията, която се съдържа в този списък. Комисията съответно изменя списъка.

3. Комисията публикува списъка и евентуалните му последващи изменения в *Официален вестник на Европейския съюз.*

4. Комисията предоставя публичен достъп до цялата информация, за която е нотифицирана в съответствие с параграфи 1 и 2, чрез други подходящи средства, по-специално чрез Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела.

Член 66

Изготвяне и последващо изменение на свидетелствата и формулярите, посочени в член 45, параграф 3, буква б) и в членове 58, 59 и 60

Комисията приема актове за изпълнение с цел изготвяне и последващо изменение на свидетелствата и формулярите, посочени в член 45, параграф 3, буква б) и членове 58, 59 и 60. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 67, параграф 2.

Член 67

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 68

Клауза за преглед

1. До 29 януари 2027 г. и на всеки пет години след това, Комисията представя на Европейския парламент, на Съвета и на Европейския икономически и социален комитет доклад за прилагането на настоящия регламент. Ако е необходимо, докладът се придружава от предложения за изменение на настоящия регламент.

2. До 29 януари 2024 г. Комисията представя на Европейския парламент, на Съвета и на Европейския икономически и социален комитет доклад за прилагането на членове 9 и 38 от настоящия регламент. Този доклад оценява по-специално степента, до която посочените членове са гарантирали достъп до правосъдие.

▼B

3. За целите на докладите, посочени в параграфи 1 и 2, държавите членки съобщават на Комисията съответната информация за прилагането на настоящия регламент от съдилищата им.

Член 69

Преходни разпоредби

1. Настоящият регламент се прилага само за образувани правни производства, формално съставени или вписани автентични актове и одобрени или сключени съдебни спогодби на или след 29 януари 2019 г., при спазване на параграфи 2 и 3.

▼C1

2. Ако обаче производството е образувано в държавата членка по произход преди 29 януари 2019 г., решенията, постановени на или след тази дата, се признават и изпълняват в съответствие с разпоредбите на глава IV, ако приложимите правила относно компетентността съответстват на тези, предвидени от разпоредбите на глава II.

3. Разпоредбите на глава III се прилагат само за партньори, които са регистрирали партньорството си или са определили приложимото право за имуществените отношения на регистрираното си партньорство на или след 29 януари 2019 г.

▼B

Член 70

Влизане в сила

1. Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

2. Настоящият регламент се прилага в държавите членки, които участват в засилено сътрудничество в областта на компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на решения относно имуществения режим на международните двойки, обхващащо както въпроси, свързани с имуществения режим между съпрузи, така и въпроси, свързани с имуществените последици на регистрираните партньорства, разрешено с Решение (ЕС) 2016/954.

Той се прилага, считано от 29 януари 2019 г., с изключение на членове 63 и 64, които се прилагат, считано от 29 април 2018 г., и членове 65, 66 и 67, които се прилагат, считано от 29 юли 2016 г. За тези държави членки, които участват в засиленото сътрудничество по силата на решение, прието в съответствие с член 331, параграф 1, втора или трета алинея от ДФЕС, настоящият регламент се прилага, считано от датата, посочена в това решение.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите членки в съответствие с Договорите.